

**P. Virgilii Maronis Aliorvmqve Poetarvm Opvscvla, Sive
Lvsvs**

Vergilius Maro, Publius

Antverpiae, 1566

Varia P. Virgilii Maronis, Opervm'qve Eivs Præconia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69268](#)

O quantos Priamo lux attulit illa dolores,
 Quos fletus Hecuba, quos dedit Andromache!
 Sed raptum pater infelix auro' que repensum
 Condidit, & merens accumulauit humo.

Tumulus Achillis.

Peleides ego sum, Thetydis notissima proles,
 Cui virtus clarum nomen habere dedit:
 Qui strani toties armis victricibus hosteis,
 In'que fugam solus millia multa dedi.
 10 Hectore sub magno summa est mihi gloria caso,
 Qui saepe Argolicas debilitauit opes,
 Ille imperfectus subiit me vindice pœnas,
 Pergamatunc ferro procubuere meo.
 15 Laudibus immensis vñctor super astraferebar,
 Hostilem pressi fraude peremptus humum.

VÁRIA P. VIRGILII MARONIS,

OPERVUM' QVE EIVS PRÆCONIA.

20

P. Virgilius Maro de seipso.

* Maonium quisquis * Romanus nescit Homerum,
 Me legat, & lectum credat utrumque sibi.
 Illius immensos miratur Græcia campos:
 25 At minor est nobis, sed bene cultus ager.
 * Hic tibi nec pastor, nec curuus deerit arator.
 Hæc Graijs constat singula, tria mihi.

Mellifluum
Romanum

Non miles, pa-
stor, curuus
non deficit

Alcinoi.

De numero vatum si quis seponat Homerum,
 30 Proximus à primo tum Maro primus erit.
 Etsi post primum Maro seponatur Homerum,
 Longè erit à primo * quisque secundus erit.

Quisque, pro
quicunque.

f 5

Cornelij

Cornelij Galli ad Augustum Cæsarem, de
Æneide Virgilij.

Temporibus lati stristamur, maxime Cæsar,

Hoc uno amissō, quem gemo Virgilium.

Sed vetuit relegi, si tu patiere, libellos:

In quibus Aeneam condidit ore sacro.

Roma rogat, precibus totus tibi supplicat orbis,

Ne pereant flammis tot monumenta Ducum.

Atque iterum Troiam, sed maior flamma cremabit,

Fac laudes Italum, fac tua facta legi:

Aeneam que suo fac maior nuntius ornet:

Plus fatis possunt Cæsar's ora Dei.

Octauij Augusti edictum de Aeneide

Virgilij non abolenda.

Ergo' ne supremis potuit vox improba verbis

Tam dirum mandare nefas: ergo ibit in igneis,

Magna que doctiloqui morietur Musa Maronis?

Ah scelus indignum. soluetur littera diues?

Et poterunt spectare oculi? nec parcere honori

Flamma suo?* dignum' que operis seruare decorem?

* Noster Apollo veta: Musæ prohibete Latinæ.

Liber, & alma Ceres succurrite. vester in armis

Miles erat, vester docilis per rura colonus.

Nam docuit, quid ver ageret, quid cogeret Aestas,

Quid daret autumnus, quid bruma uonissima ferret.

Arua reformauit: sociauit vitibus ulmos:

Curauit pecudes: apibus sua castra dicauit.

Hæc dedit ut pereant: ipsum si dicere fas est.

Sed legum seruanda fides: suprema voluntas

Quod mandat, fieri que iubet, parere necesse est.

Frangatur potius legum veneranda potestas,

Quam tot congestos noctes' que dies' que labores

Hause-

du&umque o-
peri seruabit a-
morem?
Pulcer

15

20

25

*Hauserit una dies, suprema que *iussa parentis
Amittant vigilasse suum si forte furenti*

verba
superbus

*Errauit in morte dolor: si lingua locuta est
Nescio quid titubante animo, non sponte, sed altis*

§ Expugnata malis: odio languoris iniqui

Si mens cæca fuit: iterum sentire ruinas

Troia suas, iterum cogetur reddere voces?

Ardebit miseræ post vulnera vulnus Elise?

**Hoc opus æternum ruet? & tot bella, tot enses*

Tam sacrum
soluetur opus
tot

¶ In cineres dabit hora nocens, & perfidus error?

Huc huc Pierides nemorum per lustra loquaces

Tendite, & ardenteis igneis fluminalibus vndis

Mergite. ne pereat tam clari Musæ Poëtæ,

Flamma que vanescat. viuat Maro clarus in orbe,

¶ Ingratus que sibi sed quod male iusserrat ipse,

*Sit vetuisse meum: *sacer est post tempora vita,*

satis
immo sit
in populo

**Sic que erit æternum tota resonante Camena*

*Carmen, & *imperi diui sub nomine viuat,*

Laudetur, placeat, vigeat, relegatur, ametur.

20

Alia exemplaria habent sic.

Huc huc Pierides date flumina cuncta sorores.

Exspirent ignes: viuat Maro doctus ubique,

Ingratus que sui, studiorum que inuidus orbi,

25 Et factus post fata nocens. quod iusserrat ille,

Sit vetuisse meum. satis est post tempora vita.

Immo sit æternum tota resonante Camena

Carmen, & in populo Diui sub numine nomen.

Laudetur, placeat, vigeat, relegatur, ametur.

30

Sulpicij Carthaginensis.

Iusserrat hæc rapidis aboleri carmina flammis

Virgilius Phrygium quæ cecinere Duce.

Tucca

Variusque

*Tucca vetat, *Varus' que simul: tu maxime Cæsar**Non sinis, & Latia consulis historia.**Infelix gemino cecidit propè Pergamon igni,**Et pene est alio Troia cremata rogo.**P. Ouidij Nasonis in laudem Aeneidos.**Et profugum Aenean alta primordia Rōmā:**Quo nullum Latio clarius extat opus.*

Eiusdem ad Augustum.

*Et tamen ille tu& felix Aeneidos auctor,**Contulit in Tyrios arma, virum' que toros,**Phyllidis hic idem, tenerē que Amaryllidis igneis,**Bucolicis iuuenis lusserat ante modis.*

X P I Σ T O Δ O P O T.

*Kai φίλΘ αυτονίοισι λιγύθροος ἐπεσπε κίνηθ-**Πλείως εὐετίνις Βιργίλιος. ὃν ποτε ρώμης**Ουμβρίας ἄλλον ὅμηρον ανέτρεψε πάτριος ήχός.*

Sexti Propertij lib. 2. Eleg. 24.

*Actia Virgilium custodis littera Phæbi,**Cæsaris & forteis dicere posse rates:**Qui nunc Aenea Troiani suscitat arma,**Iacta' que Lauinis mœnia litoribus.**Cedite Romani scriptores, cedite Graij:**Nescio quid maius nascitur Iliade.**Tu canis umbrosi subter pineta Galesi**Thyrsin, & attritis Daphnin arundinibus.**Ut' que decem possint corrumpere mala puellam:**Missus & impressis hædus ab uberibus.**Felix, qui vileis pomis mercaris amores:**Huic licet ingrata Tityrus ipse canat,**Felix, intactum Corydon quitentat Alexin,**Agricola domini carpere delicias.*

Quam-

*Quamvis ille sua lassus requiescat auena,
Laudatur facileus inter Hamadryadas.
Tu canis Ascrei veteris præcepta poëtæ,
Quo seges in campo, quo viret vua iugo
§ Tale facis carmen docta testudine, quale
Cynthius impositis temperat articulis.*

ILLVSTRIVM VIRORVM IN
VIRGILIVM EPITAPHIA.

Palladius.

*Conditus hic ego sum, cuius modò rustica Musa,
Per silvas, per rus vénit ad arma virum.*

Asclepiades.

*Tityron ac segetes cecini Maro, & arma, virum' que,
Mantua me genuit, Parthenope sepelit.*

*Eusthenius.

Eusebius.

*Virgilius iacet hic, qui pascua versibus edit,
Et ruris cultus, & Phrygis arma viri.*

*Pompeianus.

Pompelianus.

*Qui pecudes, qui rura canit, qui prælia vates,
In Calabris moriens, hac requiescit humo.*

Maximianus.

*Carminibus pecudes, & rus, & bella canendo,
Nomen inextinctum Virgilius meruit.*

Vitalis.

*Mantua mi patria est, nomen Maro, carmina siluae,
Rura' que cum bellis: Parthenope tumulus.*

Basilius.

*Qui silvas, & agros, qui prælia versibus ornat,
Mole sub hac situs est ecce poëta Maro.

Conditus hoc
tumulo

Affin-